

Kandidatundersøkelse blant odontologiavgangsstudenter i Oslo:

Godt rustet for arbeidslivet

Nye tannleger uteksaminert fra Det odontologiske fakultet ved Universitetet i Oslo (UiO) rapporterer at overgangen fra student til lønsmottager går knirkefritt.

Kandidatundersøkelsen 2014 omfatter kandidater på bachelor-, master-, og PhD-nivå som fullførte sin grad ved Universitetet i Oslo i perioden 2011–2013. Undersøkelsen gir informasjon om i hvilken grad uteksaminerte kandidater fra alle fakulteter ved UiO klarer å tilpasse seg arbeidslivet på bakgrunn av utdanningens kvalitet og relevans. Svarprosenten har i de senere årene ligget på mellom 50 og 60. Det odontologiske fakultet i Oslo deltok for første gang i år.

Høyt faglig utbytte

Blant mastergradsstudentene som ble uteksaminert fra Det odontologiske fakultet, UiO, i gjeldende periode, lå deltagelsen på 37 prosent.

Av disse oppga 95 prosent at de var svært fornøyd med det faglige utbyttet av utdanningen, mens 92 prosent mente at studiet i svært stor grad hadde gitt dem mulighet til en jobb som svarte til forventningene.

– Dette er kjempegode resultater. Sammenliknet med andre fakulteter kan vi som profesjonsstudium være langt mer målrettet i undervisningen fordi vi vet nøyaktig hvilken jobb studentene går til. Vi tolker resultatene dithen at vi forbereder studentene godt til arbeidslivet, og at de i løpet av studiet får den kunnskapen og erfaringen de trenger for å fungere som fullverdige tannleger i samfunnet i dag, sier prodekan for studier ved Det odontologiske fakultet, Anne Merete Aass.

– Hva gjør odontologistudentene fra UiO spesielt godt rustet?

– Generelt får norske odontologistudenter mye mer ferdighetstrening enn

Sverre Tronsli Drabløs synes at utbyttet av utdanningen svarte til forventningene, både faglig og sosialt. Foto: Privat.

det som er tilfellet i resten av Europa. Under veiledning får studentene behandle pasienter, her i Oslo kan de også benytte seg av modeller i det nye ferdighetssenteret. I mangel på kliniske ferdigheter må studenter som har tatt utdanning i for eksempel Polen, ha praksis hos en annen tannlege i ett år for å få autorisasjon. I tillegg går odontologistudentene ved UiO de første to årene sammen med medisin, noe som gir en solid basis. Alt i alt blir overgangen til arbeidslivet ikke så stor, sier Aass.

Mange av studentene får jobb før studiet er ferdig. Så mange som 32 prosent oppgir at de fikk jobb 0–3 måneder etter at de var uteksaminert.

– Det er en god del som får jobb der de har vært ute i praksis. Denne praksisen er i begynnelsen av 10. semester,

noe som gir en pekepinn på at de er godt skolert allerede da, sier Aass.

Små grupper

Det ble i høst innført ny studieplan på medisinstudiet i Oslo (Oslo 2014) som også vil innebære forandringer for odontologistudentene, men Aass er ikke bekymret for at dette skal gå ut over kvaliteten på odontologistudiet.

– Jeg forventer at neste kandidatundersøkelse blir like god, om ikke bedre. Vi deler kullene i mindre grupper med hensyn til studentaktiviserende aktiviteter og undervisningsformer, så om man er 80 eller 30 på kullet tror jeg ikke spiller så stor rolle. Studentene blir likevel godt kjent med kollokviegruppen sin og de som de jobber nært sammen med. Det sosiale miljøet for studentene

på odontologen er utrolig bra, og det dannes livslange vennskap, sier Aass.

Ny studieplan inneholder også mer protetik, etter ønske fra studentene selv. Den digitale verden har også fått en mer fremtredende plass, sammen med tannhelse og jus.

– I tillegg satser vi på mer forskningsmetode og etikk. Studentene skal være i stand til å vurdere kritisk den litteraturen de får presentert, det samme gjelder nye teknikker som kommer innen yrket vårt. Vi satser mye på å øke forskningsrefleksjonen, og prøver å bevege oss i samme retning som samfunnet for øvrig, sier Aass.

Vi fikk gehør

Sverre Tronsli Drabløs ble uteksaminert fra UiO i 2013, og jobber i dag hos Tannlegene Jenssen på Eidsvoll.

I likhet med et overveldende flertall blant dem som deltok i undersøkelsen, synes også han at utbyttet av utdanningen svarte til forventningene, både faglig og sosialt.

– Odontologen i Oslo har et godt og stabilt faglig miljø med mange dyktige instruktører og forelesere som har vært der over lang tid. Kullene var små, noe som førte til en god lærings situasjon. Jeg ble godt kjent både med medstudenter og undervisningskrefter. Hvis vi hadde spørsmål var vi aldri redde for å oppsøke en professor etter forelesning, og det var lav terskel hos spesialistene for den som lurte på noe. Alle var på en måte kollegaer – vi var interessert i å lære, og de i å lære bort, forteller Drabløs.

70 prosent av deltakerne i undersøkelsen mente at læringsmiljøet i svært stor eller stor grad var preget av samarbeid og deling med medstudenter, og 33 prosent oppga at de hadde deltatt i frivillig verv og arbeid. Drabløs satt selv som leder av både Odontologisk Studentutvalg (OSU) og Odontologforeningen (OF).

– Jeg følte at vi fikk gehør for ting vi ønsket å ta opp. Etter at jeg gikk av som

leder ble studentene tatt med på råd for å utarbeide den nye studieplanen. Det er lett å bli dratt med på frivillig arbeid når det er forholdsvis få studenter og alle kjenner alle. Tannlegestudentene har sitt eget kjellerlokale på universitetet og ei hytte i Nordmarka. Det er mange som ønsker å engasjere seg i styrer og verv knyttet til slike aktiviteter, sier Drabløs.

Ifølge undersøkelsen har 36 prosent deltatt i et forskningsnettverk eller -prosjekter underveis i studiet.

– Flere søkte forskningsstipend i forbindelse med masteroppgaven. I tillegg hadde fakultetet gående forskningsprosjekter hvor studentene fikk betalt for å delta som prøvepersoner, blant annet når det gjaldt syreskader og skylleforsøk, sier Drabløs, som i likhet med 56 prosent av studentene i undersøkelsen fikk jobb før han var ferdig med utdannelsen.

Generelt gode på teori

– I løpet av de siste 1–2 årene har kandidatene fremstått som tryggere faglig enn tidligere, i tillegg til at de har en bredere kunnskapsplattform. Det er mulig dette kan ha sammenheng med arbeidet med masteroppgaven, sier fylkestannlege i Hedmark, Claes Thorbjørn Næsheim.

De fleste søkerne til fylkestannlegen i Hedmark med norsk utdanning, kommer fra UiO. I følge Næsheim er kandidatene generelt gode på teori, og er trygge på seg selv og hva de står for faglig.

– Nyutdannede behøver naturligvis oppfølging og trening for å kunne jobbe helt selvstendig, blant annet er det ofte usikkerhet knyttet til alternative behandlingsløsninger og hvor lange recall-intervaller den enkelte pasient bør ha hjemlet i risikoprofilen. Men de har gode generelle medisinske kunnskaper, og har forståelse for praksisnær forskning, sier han.

Fylkestannlegen i Hedmark har rekruttert nyutdannede tannleger fra

alle de tre utdanningsstedene i Norge, uten å ha oppdaget noen vesentlig forskjell på den faglige kvaliteten.

– Tvert imot er vi imponert over nivået og hvor selvgående de er. Det er likt for Oslo, Bergen og Tromsø. Vi prioriterer tannleger som er utdannet ved skandinaviske utdanningsinstitusjoner på grunn av lik forståelse blant annet når det gjelder forebygging, sier Næsheim.

Ulikt kunnskapsnivå

At det kommer søkere fra hele Europa og utenfor er årsaken til at Hedmark har innført seks måneders prøvetid.

– Det er meget stor forskjell på kunnskapsnivået til dem som er utdannet utenfor Skandinavia sammenliknet med dem som er utdannet i Skandinavia. De som er utdannet utenfor Skandinavia er generelt gode på ekstraksjoner, men mangler til en viss grad forståelse for folkehelsearbeid innen tannhelsetjenesten. Minimalt invasive dentistry og tanker om endringsfokusert tilnærming i pasientbehandlingen mangler i stor grad, sier Næsheim og legger til at det også er større vanskeligheter knyttet til samhandling med annet personell på klinikkene for dem som er utdannet utenfor Skandinavia. Språkkompetansen, særlig den skriftlige, er en utfordring.

Han sier at tett faglig oppfølging fra overtannlege og klinikk sjef er nødvendig i mye større grad ved ansettelse av tannleger som kommer fra utdanningssteder utenfor Skandinavia.

– Dette gjelder selvsagt også norske studenter som har studert i Polen. Norske studenter fra Tsjekkia, har vi gode erfaringer med. Det samme gjelder Ungarn, selv om studentene herfra må læres opp i røntgenopptak når de begynner å jobbe, sier Næsheim.

Tone Elise Eng Galåen